

Załącznik  
do uchwały Nr /2026  
Rady Miejskiej w Prudniku  
z dnia 23 kwietnia 2026r.



**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY  
W GMINIE PRUDNIK  
NA LATA 2026-2028**

## Spis treści

|  |    |
|--|----|
| 1. Wprowadzenie.....   | 3  |
| 2. Podstawy prawne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028..... | 4  |
| 3. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 .....         | 4  |
| 4. Diagnoza środowiska lokalnego.....  | 5  |
| 4.1. Demografia.....   | 5  |
| 4.2. Bezrobocie.....   | 7  |
| 4.3. Pomoc społeczna.....  | 8  |
| 4.4. Asystent rodziny.....   | 12 |
| 4.5. Piecza zastępcza .....  | 13 |
| 4.6. Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.....      | 15 |
| 4.7. Karta Dużej Rodziny .....   | 16 |
| 4.8. Inne formy wspierania rodziny w latach 2023–2025 .....                    | 17 |
| 4.9. Opieka nad małym dzieckiem .....  | 18 |
| 4.10. Placówki oświatowe.....  | 19 |
| 4.11. Poradnictwo specjalistyczne .....  | 19 |
| 4.12. Placówki wsparcia dziennego .....  | 20 |
| 4.13. Kluby Seniora.....   | 21 |
| 4.14. Dzienny Dom Senior+.....   | 22 |
| 5. Analiza SWOT .....  | 22 |
| 6. Cel programu.....   | 24 |
| 7. Zasoby i partnerzy w realizacji programu.....                               | 29 |
| 8. Źródła finansowania .....   | 29 |
| 9. Monitoring i ewaluacja programu .....                                       | 29 |
| 10. Podsumowanie.....  | 30 |

## 1. Wprowadzenie

Rodzina to najważniejsza i podstawowa komórka społeczna, jest pierwszym naturalnym środowiskiem człowieka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się nasze właściwe wartości. Styl, atmosfera życia w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, wychowawcze, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawo do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Prudnik na lata 2026–2028 stanowi kontynuację działań realizowanych w Gminie Prudnik w ramach programu z lat 2023–2025. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wsparcia rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

Program opracowano w oparciu o diagnozę środowiska lokalnego sporządzoną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania. Ukierunkowany jest on na potrzeby rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczych, określa cele i wyznacza kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę i funkcje rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

## **2. Podstawy prawne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028**

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 79 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512),
11. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Prudnik na lata 2021–2026,
12. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017–2027,
13. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2025.

## **3. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028**

Adresatami niniejszego programu są rodziny z dziećmi przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkujące na terenie Gminy Prudnik. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Mowa tu o ogólnodostępnych działaniach promujących wartości rodzinne i wspólne spędzanie czasu wolnego.

#### 4. Diagnoza środowiska lokalnego

Diagnoza problemów społecznych dotyczących rodziny z terenu Gminy Prudnik została przeprowadzona na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących rodzin zamieszkałych teren Gminy Prudnik.

##### 4.1. Demografia

W 2025 roku liczba mieszkańców Gminy Prudnik wynosiła 23 139 osób.

|  | Liczba mieszkańców ogółem 23 139 osób |           |
|--|---------------------------------------|-----------|
| Podział wiekowy  | Kobiety                               | Mężczyźni |
| 0 – 18 lat   | 1 784                                 | 1 683     |
| 19 – 59 lat (kobiety)<br>19 – 64 lat (mężczyźni)         | 6 225                                 | 7 090     |
| 60 lat i więcej (kobiety)<br>65 lat i więcej (mężczyźni) | 2 835                                 | 3 522     |

Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Prudniku

Zgony – 287

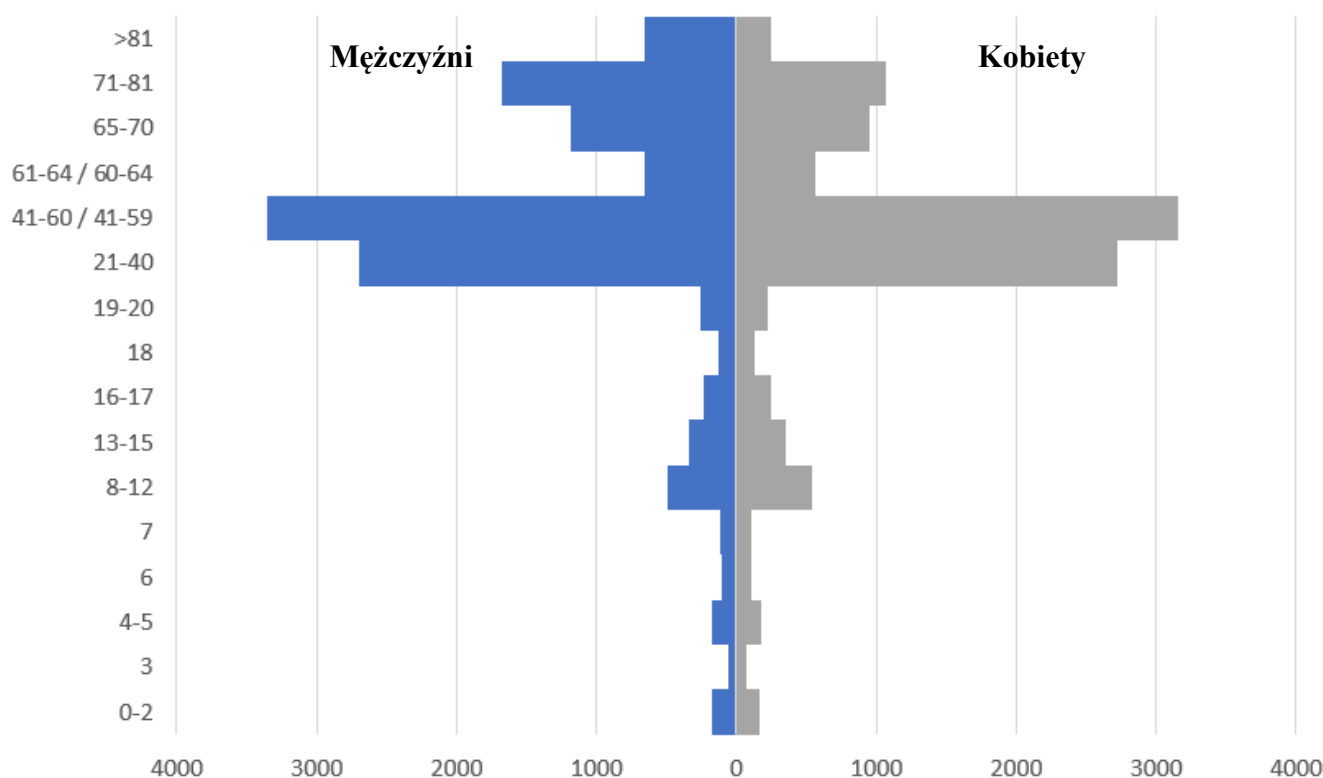
Urodzenia – 62

Małżeństwa zarejestrowane w USC – 117

Rozwody – 49

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Prudniku

##### Struktura ludności według płci i grup wieku w Gminie Prudnik na 31 grudnia 2025 r.



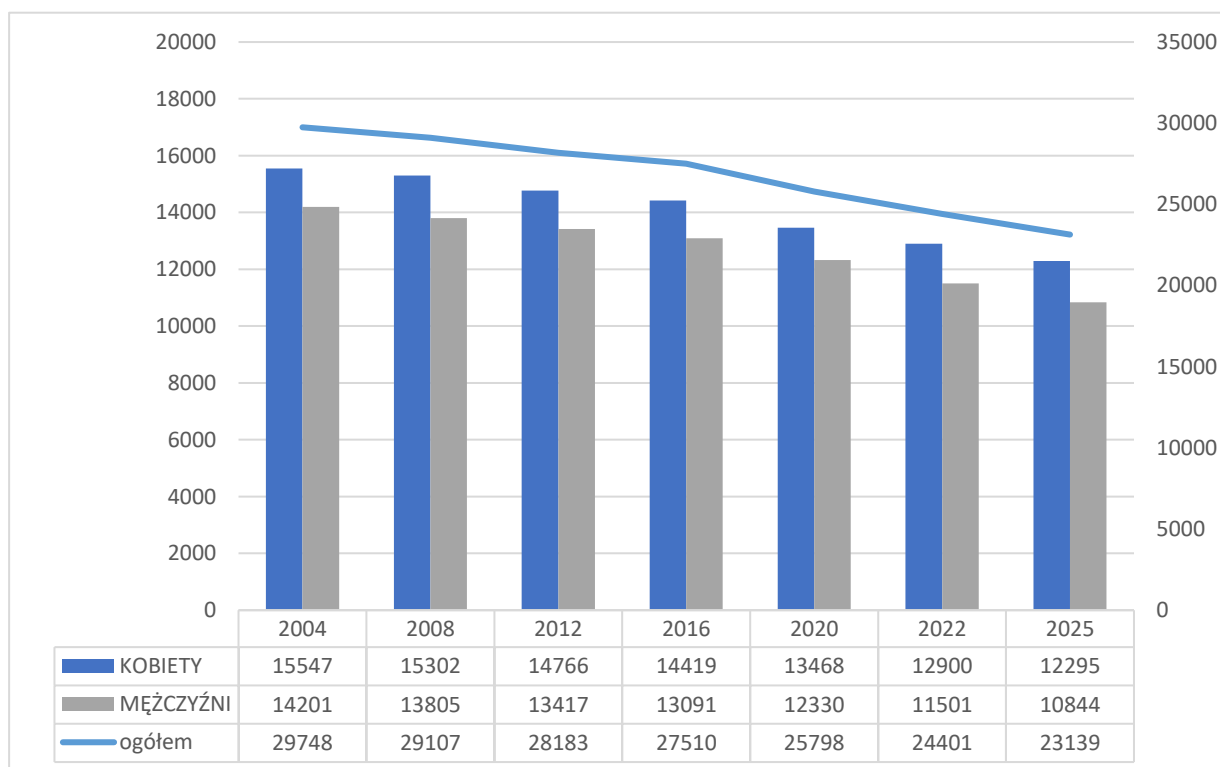
Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Prudniku

W Gminie Prudnik według danych za rok 2025 mieszkało 23 139 osób, z czego 53,14% stanowiły kobiety, a 46,86% mężczyźni. W latach 2022–2025 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1 262 osoby, czyli o 5,45%. Mieszkańcy Gminy Prudnik zawarli w 2025 roku 117 małżeństw, co odpowiada 5,06 małżeństwom na 1000 mieszkańców. W tym samym okresie odnotowano 2,12 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Gmina Prudnik ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -225. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -9,72 na 1000 mieszkańców Gminy Prudnik. W 2025 roku urodziło się 62 dzieci, a zmarło 287 osób, w związku z tym na 1000 ludności Gminy Prudnik przypada 12,40 zgonów. Jest to więcej od wartości średniej dla województwa opolskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju. 57,54% mieszkańców Gminy Prudnik jest w wieku produkcyjnym, 14,98% w wieku przedprodukcyjnym, a 27,48% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W Gminie Prudnik odnotowuje się sukcesywny spadek liczby ludności. Na dzień 31 grudnia 2004 r. Gminę Prudnik zamieszkiwało 29 748 mieszkańców, w 2016 r. liczebność wynosiła 27 510, w 2022 r. - 24 401 osób, natomiast w 2025 r. już tylko 23 139 osób.

Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego w Prudniku oraz Głównego Urzędu Statystycznego

### Liczebność Gminy Prudnik w latach 2004–2025



Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

## 4.2. Bezrobocie

Stan ludności oraz wszelkie zmiany demograficzne w znacznym stopniu determinują sytuację panującą na rynku pracy. Poniższe tabela, oparta na materiale Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku przedstawia dane dotyczące bezrobocia w powiecie prudnickim w 2025 r.

### Liczba osób bezrobotnych w 2025 r.

|                  | Liczba osób bezrobotnych |           |        | Udział długotrwale bezrobotnych |
|------------------|--------------------------|-----------|--------|---------------------------------|
|                  | Kobiety                  | Mężczyźni | Ogółem |                                 |
| Gmina Prudnik    | 485                      | 537       | 1 022  | 56,2 %                          |
| Powiat Prudnicki | 825                      | 851       | 1 676  | 55,4 %                          |

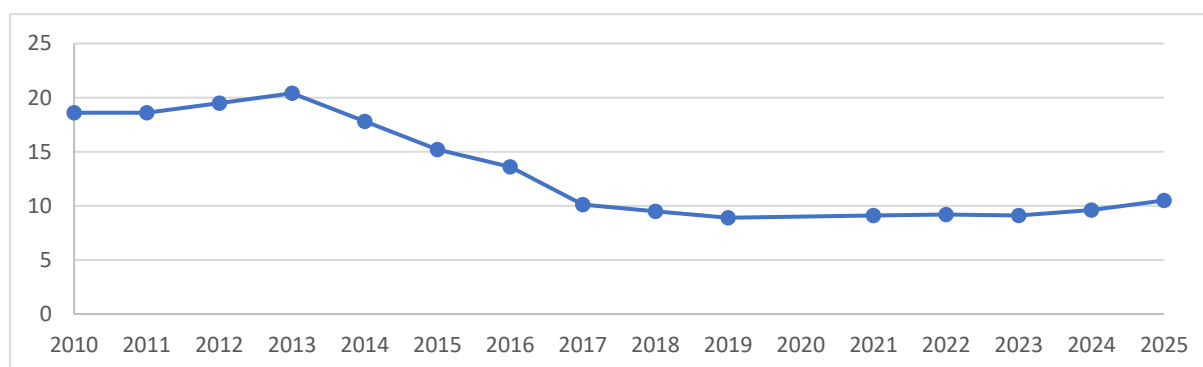
Źródło: PUP Prudnik

Jednym ze wskaźników definiujących poziom bezrobocia jest stopa bezrobocia, czyli miara bezrobocia, którą oblicza się jako procent udziału bezrobotnych w ilości ludności czynnej zawodowo.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku stopa bezrobocia dla powiatu prudnickiego wynosiła 10,5%, natomiast dla województwa opolskiego wyniosła 6,4%, znacznie mniejszą wartość zauważa się w skali kraju – 5,7%.

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Prudnik, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła 1 022 osób, co stanowiło 60,98% ogółu zarejestrowanych w tut. urzędzie. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych wyniósł 56,2%.

### Stopa bezrobocia w powiecie prudnickim w latach 2010–2025



Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

### 4.3. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotnym elementem wspierania rodziny jest udzielanie oraz zapewnienie pomocy materialnej rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

#### Liczba rodzin objętych pomocą w latach 2023-2025

|  | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|------|------|------|
| <b>Liczba rodzin objętych pomocą</b>               | 819  | 1129 | 871  |
| <b>Liczba rodzin objętych tylko pracą socjalną</b> | 137  | 650  | 804  |

Źródło: OPS Prudnik

Analiza danych w okresie 2023–2025 wskazuje na istotne wahania liczby rodzin objętych pomocą społeczną, uwarunkowane głównie czynnikami zewnętrznymi. W 2024 roku odnotowano wyraźny wzrost, co było bezpośrednio związane z wystąpieniem klęski żywiołowej (powodzi). W 2025 roku liczba beneficjentów ponownie się zmniejszyła, osiągając poziom zbliżony do lat bez występowania sytuacji kryzysowych. Oznacza to, że zapotrzebowanie na pomoc społeczną ma charakter zmienny, jednak utrzymujący się wysoki poziom w analizowanych latach wskazuje na istotne znaczenie pracy socjalnej jako kluczowej formy wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, wymagających intensywniejszej interwencji i pracy z rodzinami.

W zakresie pomocy w formie pracy socjalnej w latach 2023–2025 wskazuje się na bardzo duże wahania oraz wyraźny trend wzrostowy w końcowym okresie. W 2024 roku w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano gwałtowny wzrost do 650 rodzin korzystających z wsparcia w formie pracy socjalnej, co było związane z wystąpieniem sytuacji kryzysowej (powodzi) i zwiększonym zapotrzebowaniem na wsparcie. W 2025 roku liczba rodzin objętych pracą socjalną wzrosła jeszcze bardziej, osiągając poziom 804 rodzin, co jest najwyższą wartością w analizowanym okresie. Może to świadczyć nie tylko o utrzymujących się skutkach wcześniejszej sytuacji kryzysowej, ale także o rosnącej roli pracy socjalnej jako podstawowej formy wsparcia oraz większej intensyfikacji działań Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wśród ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku duży odsetek stanowią rodziny borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w 2025 roku było to 6,08% wszystkich rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Głównymi przesłankami do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2025 r. były: bezrobocie – 383 rodzin, ubóstwo – 335 rodziny, długotrwała choroba – 279 rodzin, niepełnosprawność – 244 rodzin.

Inne przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, m.in. potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego były równie istotne, lecz występowały w mniejszym natężeniu.

## Przyczyny ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej

| Powód trudnej sytuacji życiowej   | Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach |      |
|---|---|------|
|   | 2024  | 2025 |
| Ubóstwo   | 309   | 335  |
| Sieroctwo   | 0   | 2    |
| Bezdomność  | 11  | 22   |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa  | 63  | 77   |
| w tym wielodzietność  | 43  | 52   |
| Bezrobocie  | 352   | 383  |
| Niepelnosprawność   | 245   | 244  |
| Długotrwała i ciężka choroba  | 256   | 279  |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem | 48  | 53   |
| w tym rodziny niepełne  | 32  | 35   |
| rodziny wielodzietne  | 3   | 2    |
| Przemoc w rodzinie  | 5   | 5    |
| Alkoholizm  | 50  | 73   |
| Narkomania  | 2   | 3    |
| Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego                         | 11  | 13   |
| Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy                                | 0   | 0    |
| Zdarzenia losowe  | 3   | 2    |
| Sytuacja kryzysowa  | 20  | 21   |
| Kłęska żywiołowa lub ekologiczna  | 473   | 22   |

Źródło: OPS Prudnik

Zapewniając pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku przyznawał świadczenia pieniężne, m.in. w postaci zasiłków stałych, okresowych i celowych, jak również w postaci niepieniężnej, np. w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

| Wyszczególnienie                                       | Liczba przyznanych świadczeń w latach |           |
|--|---------------------------------------|-----------|
|  | 2024                                  | 2025      |
| <b>ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ</b>       |                                       |           |
| <b>ZASIŁEK STAŁY</b>                                   |                                       |           |
| Liczba osób  | 131                                   | 140       |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 1 171 727                             | 1 568 775 |
| <b>W tym:</b>  |                                       |           |
| <b>Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących</b> |                                       |           |
| Liczba osób  | 118                                   | 122       |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 1 092 441                             | 1 443 367 |
| <b>Zasilek stały dla osoby w rodzinie</b>              |                                       |           |
| Liczba osób  | 16                                    | 20        |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 79 286                                | 125 408   |
| <b>ZASIŁEK OKRESOWY</b>                                |                                       |           |
| Liczba osób  | 304                                   | 354       |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 1 023 947                             | 1 595 117 |
| <b>W tym:</b>  |                                       |           |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia</b>            |                                       |           |
| Liczba osób  | 270                                   | 310       |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 939 235                               | 1 390 508 |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby</b>  |                                       |           |
| Liczba osób  | 13                                    | 18        |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 18 328                                | 51 274    |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności</b>    |                                       |           |
| Liczba osób  | 11                                    | 16        |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 13 280                                | 39 109    |
| <b>Zasilek okresowy z innego tytułu</b>                |                                       |           |
| Liczba osób  | 36                                    | 47        |
| Kwota świadczeń w złotych                              | 53 104                                | 114 226   |

| <b>ZASIŁEK CELOWY</b>  |              |              |
|--|--------------|--------------|
| <b>Liczba osób</b>   | 264          | 325          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 165 501      | 256 907      |
| <b>W tym:</b>  |              |              |
| <b>Zasiłek celowy przyznany w ramach programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”</b>      |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 201          | 246          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 130 728      | 200 386      |
| <b>ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ</b>  |              |              |
| <b>POSILEK OGÓŁEM</b>  |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 439          | 481          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 1 050 704    | 1 157 817    |
| <b>W tym:</b>  |              |              |
| <b>Dla dzieci</b>  |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 296          | 329          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 539 584      | 602 175      |
| <b>POSILEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”</b> |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 439          | 481          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 1 050 704    | 1 157 817    |
| <b>W tym:</b>  |              |              |
| <b>Dla dzieci</b>  |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 296          | 329          |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 539 584      | 602 175      |
| <b>SCHRONIENIE – OGÓŁEM</b>  |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 7            | 15           |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 81 837       | 143 225      |
| <b>SPRAWIANIE POGRZEBU</b>   |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 2            | 2            |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 9 025        | 9 123        |
| <b>ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ</b>  |              |              |
| <b>Liczba osób</b>   | 94           | 96           |
| <b>Kwota świadczeń w złotych</b>   | 4 110 270,73 | 4 164 185,35 |

Źródło: OPS Prudnik

Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku poza obowiązkami wynikającymi z ustaw realizował także działania z obsługi Pomocy Żywnościowej w ramach Banku Żywności poprzez kwalifikowanie osób potrzebujących do pomocy żywnościowej, organizowanie dystrybucji oraz prowadzenie dokumentacji merytorycznej i finansowej.

#### **Realizacja Pomocy Żywnościowej w ramach Banku Żywności**

|  | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> |
|--|-------------|-------------|-------------|
| <b>Liczba osób objętych pomocą żywnościową</b>   | 700         | 688         | 654         |
| <b>Łączna ilość artykułów spożywczych wydanych osobom objętych pomocą żywnością [szt.]</b> | 9 898       | 44 463      | 56 902      |

#### **4.4. Asystent rodziny**

Asystent rodziny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do jej zadań należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Współdziałanie z asystentem odbywa się za zgodą rodziny oraz przy jej aktywnym zaangażowaniu lub na podstawie orzeczenia sądu. Pierwsze spotkanie asystenta z rodziną ma miejsce w obecności pracownika socjalnego. W jego trakcie asystent stara się poznać sytuację rodziny, jej członków, w tym dzieci, zidentyfikować występujące trudności oraz oczekiwania. Wspólnie z rodziną określa możliwe sposoby przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, wskazuje jej zasoby oraz ustala zakres i kolejność podejmowanych działań. Praca asystenta odbywa się w miejscu zamieszkania rodziny lub innym wskazanym przez jej członków.

Podstawowym zadaniem asystentury rodzinnej jest rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami przez rodziców lub opiekunów. Oczekiwany rezultat jest odzyskanie przez osoby korzystające ze wsparcia kontroli nad własnym życiem, co umożliwia im samodzielne funkcjonowanie oraz właściwe pełnienie ról rodzicielskich w sposób zapewniający dzieciom bezpieczeństwo i sprzyjający ich rozwojowi. Osiągnięcie tego efektu wymaga aktywnego udziału rodziny na każdym etapie pracy – od diagnozy wstępnej, przez opracowanie i realizację planu działania, aż po ocenę końcową. Istotne jest także dostosowanie działań do możliwości i sytuacji życiowej rodziny oraz wprowadzanie zmian stopniowo.

W trakcie pracy z rodziną asystent podejmuje różnorodne działania, takie jak wspieranie w uzyskaniu specjalistycznej pomocy (konsultacji, poradnictwa, mediacji czy terapii), utrzymywanie regularnego kontaktu oraz towarzyszenie w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto udziela wsparcia w sytuacjach kryzysowych i podejmuje interwencję w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia członków rodziny.

Jednocześnie asystent rodziny współpracuje z licznymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, w tym z pracownikami socjalnymi, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, placówkami edukacyjnymi oraz sądami – za pośrednictwem kuratorów. Działania asystenta można zatem podzielić na dwa główne obszary: bezpośrednią pracę z rodziną w jej środowisku oraz współpracę z instytucjami i specjalistami zaangażowanymi w jej sprawy.

#### **Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Prudnik w latach 2023 – 2025**

| <b>Rok</b>   | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> |
|--|-------------|-------------|-------------|
| Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny       | 45          | 45          | 57          |
| w tym liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny | 141         | 142         | 145         |

Źródło: OPS Prudnik

#### **4.5. Piecza zastępcza**

W sytuacjach, gdy rodzina nie jest w stanie właściwie realizować funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci – co może zostać stwierdzone wyłącznie przez sąd opiekuńczy – dzieci kierowane są do pieczy zastępczej. W takich przypadkach rodzice mogą zostać czasowo lub trwale pozbawieni władzy rodzicielskiej bądź ich prawa mogą zostać ograniczone.

Zadaniem pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku zaspokojenia jego potrzeb emocjonalnych, a także bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych oraz kulturalno-rekreacyjnych. Istotnym celem jest również przygotowanie dziecka do samodzielnego, odpowiedzialnego

życia, radzenia sobie z trudnościami oraz budowania i utrzymywania relacji z rodziną i rówieśnikami, zgodnych z normami społecznymi.

System pieczy zastępczej koncentruje się także na pracy z rodziną biologiczną, aby umożliwić powrót dziecka do domu. Jeśli nie jest to możliwe, podejmowane są działania zmierzające do adopcji dziecka, a w dalszej kolejności zapewnia się mu opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.

Pieczą zastępczą może mieć charakter rodzinny lub instytucjonalny. Do form rodzinnych należą rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczne) oraz rodzinne domy dziecka. Z kolei do form instytucjonalnych zalicza się placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. W szczególnych sytuacjach możliwe jest również umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na wniosek lub za zgodą rodziców, na podstawie umowy zawartej pomiędzy rodziną zastępczą lub osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka a właściwym starostą. O zawarciu takiej umowy starosta niezwłocznie informuje sąd.

Zasadą jest, że dziecko trafia do pieczy zastępczej dopiero po wykorzystaniu wszystkich dostępnych form wsparcia dla rodziny, chyba że jego dobro wymaga natychmiastowego zapewnienia opieki. Pobyt dziecka w pieczy trwa do momentu powrotu do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej.

Opieka w ramach pieczy zastępczej sprawowana jest co do zasady do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Osoba, która osiągnęła ten wiek w trakcie pobytu w pieczy, może – za zgodą opiekunów lub dyrektora placówki – pozostać w dotychczasowym miejscu pobytu, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25. roku życia, o ile kontynuuje naukę.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego pierwszym umieszczeniem w pieczy zastępczej uczestniczy w kosztach jego pobytu. Wysokość współfinansowania wynosi odpowiednio: 10% w pierwszym roku pobytu, 30% w drugim roku oraz 50% w trzecim i kolejnych latach.

#### **Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2023–2025 wraz z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej**

| <b>Rok</b>  | <b>2023</b>   | <b>2024</b>   | <b>2025</b>   |
|---|---------------|---------------|---------------|
| Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych         | 8             | 8             | 18            |
| Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – koszt | 388 227,63 zł | 468 456,57 zł | 472 964,42 zł |
| Dzieci przebywające w pieczy zastępczej                           | 91            | 230           | 64            |
| Dzieci przebywające w pieczy zastępczej – koszt                   | 415 520,20 zł | 536 029,53 zł | 672 632,95 zł |

Źródło: OPS Prudnik

#### **4.6. Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej**

Działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności – rodzin dotkniętych przemocą, bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy, podejmuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik oraz powoływane przez niego grupy robocze, bezpośrednio pracujące z rodzinami.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Został on powołany Zarządzeniem Burmistrza Prudnika Nr 325/2023 z dnia 18 października 2023 roku.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy w rodzinie. Są to przedstawiciele m.in. Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Prudniku, Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Prudniku, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prudniku, Prudnickiego Centrum Medycznego S.A., Sądu Rejonowego w Prudniku, NZOZ OPTIMA Medycyna S.A. w Prudniku, Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa SAPRA, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Prudniku oraz Zespołu Szkół w Prudniku..

Realizowane działania określone zostały w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Prudnik na lata 2021–2026.

Zespół Interdyscyplinarny odpowiada za integrowanie oraz koordynowanie działań różnych instytucji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Do jego kluczowych zadań należy w szczególności rozpoznawanie skali i charakteru problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań profilaktycznych w środowiskach zagrożonych jej występowaniem, inicjowanie interwencji w przypadkach ujawnionej przemocy, a także upowszechnianie informacji o dostępnych formach wsparcia i instytucjach pomocowych na poziomie lokalnym. Istotnym elementem jego działalności jest również inicjowanie działań wobec osób stosujących przemoc.

Grupy robocze funkcjonujące w ramach Zespołu przygotowują oraz realizują indywidualne plany pomocy, opracowywane zarówno dla osób doświadczających przemocy, jak i dla tych, wobec których istnieje podejrzenie jej stosowania. Do ich obowiązków należy także bieżące monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą lub znajdujących się w grupie ryzyka, a także prowadzenie działań doradczych i interwencyjnych w tym zakresie.

Procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest każdorazowo w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Nie jest ona ograniczona sztywnymi ramami czasowymi – długość pracy z rodziną zależy od jej indywidualnej sytuacji, potrzeb osoby doświadczającej przemocy oraz ustalonego planu pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia bezpieczeństwa. Z tego względu liczba spraw prowadzonych w danym roku może różnić się od liczby nowych postępowań wszczętych i przekazanych przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wsparciem w ramach procedury objęte są zarówno rodziny składające się wyłącznie z osób dorosłych, jak i te wychowujące małoletnie dzieci. Analiza danych gromadzonych przez Zespół wskazuje, że jednym z głównych czynników sprzyjających występowaniu przemocy domowej, agresji czy znęcania się nad członkami rodziny jest problem uzależnienia od alkoholu.

Członkowie grup roboczych, współpracując z osobami doświadczającymi przemocy, podejmują działania motywujące je do wprowadzania zmian w swoim życiu i odzyskiwania niezależności od osoby uzależnionej. Często bowiem osobom tym towarzyszy poczucie bezradności wobec problemu alkoholowego bliskiego członka rodziny.

Analizy statystyczne pokazują również, że zjawisko przemocy w rodzinie może dotyczyć każdego – niezależnie od sytuacji zawodowej, poziomu dochodów, wykształcenia czy miejsca zamieszkania.

#### **Rodziny objęte procedurą „Niebieskiej Karty” w latach 2023-2025**

|   | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|------|------|------|
| Liczba rodzin, w których prowadzono procedurę „Niebieska Karta” | 108  | 99   | 108  |
| Liczba dzieci w tych rodzinach                                  | 106  | 91   | 77   |

*Źródło: OPS Prudnik*

#### **4.7. Karta Dużej Rodziny**

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania tego dokumentu członkom rodzin wielodzietnych. Zgodnie z aktualnymi przepisami, prawo do Karty przysługuje każdej osobie, która wychowuje lub wychowywała co najmniej troje dzieci – niezależnie od ich wieku w chwili składania wniosku. Oznacza to, że uprawnienie to dotyczy zarówno rodziców aktualnie wychowujących dzieci, jak i tych, których dzieci są już dorosłe.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest wszystkim członkom rodziny wielodzietnej, w tym także rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, o ile spełniają warunki określone w ustawie. Za członków rodziny uznaje się rodziców (lub rodzica i jego małżonka) oraz dzieci – do ukończenia 18. roku życia lub do 25. roku życia w przypadku kontynuowania nauki. Bez ograniczeń wiekowych Karta przysługuje dzieciom posiadającym orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dokument wydawany jest bezterminowo rodzicom oraz małżonkom rodziców, natomiast dzieciom – odpowiednio do okresu spełniania kryteriów (np. czasu nauki lub ważności orzeczenia o niepełnosprawności). Przyznanie Karty następuje na wniosek, który może złożyć każdy pełnoletni członek rodziny, a jej uzyskanie nie jest uzależnione od dochodu.

Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać z szerokiego katalogu ulg i uprawnień dostępnych w całym kraju. Obejmują one m.in. zniżki na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, preferencyjne warunki korzystania z oferty instytucji kultury i obiektów rekreacyjnych, a także rabaty na zakup różnych towarów i usług, takich jak odzież, książki, paliwo czy usługi komercyjne.

Karta może być wydana w formie tradycyjnej lub elektronicznej. Wersja cyfrowa, dostępna w aplikacji mobilnej, funkcjonuje od 1 stycznia 2018 roku i stanowi równoważną formę dokumentu.

W analizowanym okresie, od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku, złożono 51 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny.

## Informacje o Karcie Dużej Rodziny

|  |    |
|--|----|
| Liczba wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny  | 24 |
| Liczba wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców | 27 |
| Liczba przyznanych Kart dla nowego członka rodziny   | 3  |
| Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny   | 9  |
| Liczba przyznanych nowych Kart dla osób, które już były posiadaczami                           | 14 |
| Liczba przyznanych duplikatów Kart   | 2  |

Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Prudniku

### 4.8. Inne formy wspierania rodziny w latach 2023–2025

Uzupełnieniem polityki socjalnej Gminy Prudnik są świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz fundusz alimentacyjny, które finansowane są w całości z budżetu państwa.

Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz świadczenia wychowawcze są udzielane na okresy zasiłkowe (świadczeniowe). Przy świadczeniach uzależnionych od kryterium dochodowego, brane pod uwagę są dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy (świadczeniowy), jednak z uwzględnieniem dochodu uzyskanego lub utraconego po roku bazowym.

### Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze

| Lp. | Rodzaj świadczenia   | Liczba wypłaconych świadczeń 2023 | Liczba wypłaconych świadczeń 2024 | Liczba wypłaconych świadczeń 2025 |
|-----|--|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| 1.  | Zasiłek rodzinny   | 8 502                             | 7 057                             | 6 177                             |
| 2.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka   | 34                                | 36                                | 27                                |
| 3.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego | 74                                | 16                                | 6                                 |
| 4.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka                                    | 723                               | 507                               | 534                               |
| 5.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego             | 1 330                             | 1 196                             | 1 018                             |

|     |   |        |       |       |
|-----|---|--------|-------|-------|
| 6.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego                                       | 784    | 568   | 560   |
| 7.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania | 280    | 194   | 166   |
| 8.  | Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej                    | 2 124  | 1 885 | 1 678 |
| 9.  | Zasiłki pielęgnacyjne   | 10 190 | 9 951 | 8 639 |
| 10. | Świadczenia pielęgnacyjne   | 2 518  | 2 783 | 2 542 |
| 11. | Świadczenia rodzicielskie   | 591    | 427   | 462   |
| 12. | Specjalny zasiłek opiekuńczy  | 24     | 14    | 0     |
| 13. | Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka   | 74     | 64    | 43    |
| 14. | Zasiłek dla opiekuna  | 12     | 12    | 12    |
| 15. | Świadczenia wychowawcze 500 +   | 92     | 4     | 77    |
| 16. | Fundusz alimentacyjny   | 1 986  | 1 756 | 1 618 |
| 17. | Jednorazowe świadczenie „Za życiem”   | 4      | 5     | 4     |

Źródło: OPS Prudnik

### Stypendia i zasiłki szkolne

Realizacja pomocy materialnej dla uczniów w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. z 2025 r., poz. 881 ze zm.). Wydane decyzje administracyjne dotyczyły świadczeń przyznanych na rok szkolny 2024/2025, tj. od września 2024 r. do czerwca 2025 r. oraz rok szkolny 2025/2026, tj. od września 2025 r. do czerwca 2026 r.

Stypendium szkolne w okresie od 01-06/2025 przyznano 34 uczniom, w okresie od 09-12/2025 stypendium szkolne przyznano 48 uczniom, którzy spełnili ustawowe kryteria, ponadto w 2025 r., przyznano 5 zasiłków szkolnych z powodu zdarzenia losowego. Wysokość zrealizowanych świadczeń wyniosła ogółem 46 415,27 zł, z czego 10 275,05 zł stanowiły środki własne gminy (22,14%).

### 4.9. Opieka nad małym dzieckiem

"Dziecko" w polityce społecznej traktowane jest w sposób szczególny. Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw oraz wyrównaniu szans

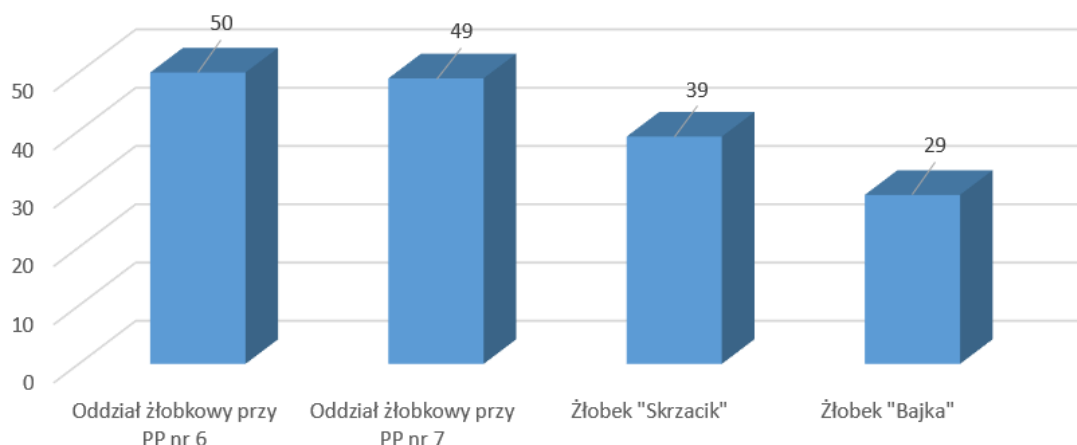
życiowych poprzez ułatwienie dostępu między innymi do oświaty, wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych.

Gmina Prudnik korzysta ze żłobków jako form opieki nad dziećmi do lat 3. Na terenie gminy funkcjonuje 6 żłobków, z czego 4 są to oddziały żłobkowe publiczne (2 oddziały działające przy Publicznym Przedszkolu nr 7 oraz 2 oddziały przy Publicznym Przedszkolu nr 6), pozostałe 2 żłobki są prywatne: Żłobek „Skrzaczik” oraz Żłobek „Bajka”. Wszystkie instytucje znajdują się w Prudniku.

Największą liczbą miejsc dysponują oddziały żłobkowe prowadzone przez gminę jest to łącznie 99 miejsc, najmniej dzieci może korzystać ze żłobka „Bajka” – 29, natomiast ze żłobka „Skrzaczik” – 39.

W latach 2021–2025 liczba dzieci przebywających w żłobkach w Gminie Prudnik nie uległa zmianie z uwagi na fakt, że występuje nadmiar chętnych, a liczba miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 znacząco nie zmieniła się.

### Liczba miejsc w żłobkach działających w Gminie Prudnik



#### 4.10. Placówki oświatowe

Na terenie Gminy Prudnik funkcjonuje 8 przedszkoli publicznych, natomiast edukacja szkolna dzieci i młodzieży odbywa się w 7 szkołach podstawowych. Szkoły wyposażają swych uczniów w wiedzę nie tylko w ramach zajęć edukacyjnych, lecz również podczas zajęć organizowanych w ramach kół pozalekcyjnych, umożliwiających rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. Szkoły zapewniają pomoc pedagogiczną i psychologiczną, organizują opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi, uczęszczającymi do szkoły, kierują do zespołów dydaktyczno-wyrównawczych i na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Realizują cele wychowawcze na wszystkich organizowanych przez szkoły zajęciach przez nauczycieli, wychowawców, bibliotekarzy, wychowawców świetlic czy pracowników niepedagogicznych, w ścisłej współpracy z rodzicami. Na terenie Gminy Prudnik funkcjonuje również Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Prudniku, Zespół Szkół Rolniczych w Prudniku, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Prudniku, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Prudniku oraz Zespół Szkół Medycznych im. Janusza Korczaka w Prudniku.

#### 4.11. Poradnictwo specjalistyczne

Gmina Prudnik udziela pomocy w postaci specjalistycznego poradnictwa w zakresie uzależnień oraz poradnictwo poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu

alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Nieodpłatną pomoc dla mieszkańców Gminy Prudnik zapewnia punkt informacyjno–konsultacyjny w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej, który działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku, a także utworzony w ramach projektu „Blżej Rodziny i Dziecka” Punkt Interwencji Kryzysowej w Gminie Prudnik, gdzie świadczone jest m.in. wsparcie prawne, psychologiczne i psychoterapeutyczne.

Ponadto przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku od 2005 roku funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej zatrudniający specjalistów, którzy udzielają bezpłatnej pomocy prawnej, pedagogicznej, terapeutycznej, psychologicznej i socjalnej osobom uzależnionym, współuzależnionym, członkom ich rodzin, jak również osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom w kryzysie.

#### **4.12. Placówki wsparcia dziennego**

Placówka Wsparcia Dziennego to bezpłatna forma opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży z rodzin potrzebujących wsparcia, szczególnie z rodzin z trudnościami wychowawczymi i rodzin zastępczych.

Głównym założeniem takich placówek jest zapewnienie pomocy w nauce, organizacja czasu wolnego, a także prowadzenie zajęć o charakterze socjoterapeutycznym.

W ramach utworzonych w mieście Prudnik placówek wyróżnić należy:

- Placówkę Wsparcia Dziennego realizowaną w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę podwórkowego „Podwórkowcy”,
- Placówkę Wsparcia Dziennego realizowaną w formie opiekuńczej świetlicy opiekuńczej „Dąbrówka”,
- Placówkę Wsparcia Dziennego realizowaną w formie opiekuńczej jako filia świetlicy opiekuńczej „Dąbrówka”.

##### **W formie podwórkowej „Podwórkowcy”**

Placówka Wsparcia Dziennego realizowana w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę podwórkowego „Podwórkowcy” powstała w listopadzie 2020 r. w ramach projektu „Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – III edycja”. W 2025 r. prowadziła zajęcia we wtorki, środy i czwartki, obejmując wsparciem 17 uczestników. Spotkania odbywały się głównie na świeżym powietrzu, a w razie złej pogody w pomieszczeniach OPS i od kwietnia w Centrum Integracji Międzypokoleniowej.

Placówka realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne, rozwijając kompetencje społeczne, ciekawość poznawczą i umiejętności życiowe uczestników. Ważnym elementem były także zajęcia związane ze świętami i wydarzeniami okolicznościowymi.

W ramach działalności współpracowano z lokalnymi seniorami oraz organizowano wyjścia i warsztaty (m.in. filmowe, edukacyjne, sportowe, ceramiczne i profilaktyczne). Uczestnicy brali też udział w zajęciach ruchowych, grach i aktywnościach plastycznych, rozwijając relacje rówieśnicze.

##### **Świetlica „Dąbrówka”**

Placówka Wsparcia Dziennego realizowana w formie opiekuńczej świetlicy opiekuńczej „Dąbrówka” swoją siedzibę ma w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym

„Dąbrówka” przy ul. Dąbrowskiego 26 w Prudniku. Placówka obejmuje wsparciem 15 uczestników z rodzin z trudnościami wychowawczymi.

Podopieczni uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych, plastycznych, sportowych i integracyjnych, rozwijając kompetencje społeczne, poczucie własnej wartości oraz umiejętność współpracy. W sprzyjających warunkach korzystali z terenów rekreacyjnych.

Placówka organizowała także wyjścia i warsztaty oraz działania profilaktyczne. Ważnym elementem była współpraca z innymi placówkami i seniorami, sprzyjająca integracji międzypokoleniowej.

### **Filia Świetlicy „Dąbrówka”**

Placówka Wsparcia Dziennego realizowana w formie opiekuńczej jako filia świetlicy opiekuńczej „Dąbrówka” powstała w kwietniu 2025 r. w ramach projektu „Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – etap II”. Placówka obejmuje wsparciem 23 uczestników, prowadząc zajęcia od poniedziałku do piątku. Jej celem jest pomoc rodzinom w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwój kompetencji społecznych i prozdrowotnych dzieci.

Podopieczni mogą tu odrabiać lekcje, otrzymać wsparcie szkolne, zjeść posiłek oraz aktywnie spędzać czas. Uczestniczą w zajęciach animacyjnych i socjoterapeutycznych, rozwijając samoświadomość, umiejętności społeczne i radzenie sobie z emocjami.

Placówka organizuje także wydarzenia integracyjne, współpracuje z seniorami i innymi świetlicami oraz oferuje wyjścia i warsztaty edukacyjne, sportowe i profilaktyczne.

### **4.13. Kluby Seniora**

W związku ze starzejącym się społeczeństwem rosną potrzeby zapewnienia opieki ludziom starszym, z tej przyczyny oprócz placówek wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci w Gminie Prudnik funkcjonują także dwa kluby seniora. Przeznaczone dla osób w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, niesamodzielnych i niepełnosprawnych. Głównym zadaniem klubów jest zwiększenie dostępu do usług społecznych, które pozwolą przeciwdziałać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób starszych.

Pierwszym z nich jest Klub Senior+, który funkcjonuje od 17 grudnia 2018 roku zgodnie z Uchwałą Nr XVII/190/2025 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 27 lutego 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia w Klubie Senior+ oraz określenia zasad uczestnictwa seniorów w zajęciach oferowanych przez placówkę „Senior+” oraz Regulaminem Klubu Senior+ w Prudniku wprowadzonym Zarządzeniem Nr 14/2019 Dyrektora OPS. Działalność swoją prowadzi na podstawie *Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+”* na lata 2021–2025, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. Klub Senior+ obejmuje swoją działalnością 20 seniorów. Zajęcia prowadzone w Klubie mają na celu: poprawę stanu psychofizycznego uczestników, zapewnienie wsparcia, stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności i integracji seniorów. Wszystkie działania mają za zadanie aktywizację społeczną, integrację, włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizację wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów.

W Gminie Prudnik został również utworzony w 2021 r. w ramach projektu pt. "Ławeczka i asystencja" – rozwój usług opiekuńczych i asystenckich nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (nr projektu RPOP.08.01.00-16-0061/20) Klub Seniora „Ławeczka”. W ramach działań projektowych klub funkcjonował do czerwca 2022 roku dla 15 osób starszych i z niepełnosprawnością – w stopniu znacznym i umiarkowanym. Klub do dnia dzisiejszego funkcjonuje w niezmiennej formie, finansowany jest ze środków własnych Gminy Prudnik. Klub realizuje działania edukacyjne, kulturalno–oświatowe i aktywizujące. Wszystkie działania są podobne jak działania w Senior+ i mają na celu wsparcie osób starszych, w szczególności niepełnosprawnych. W obu klubach organizowane są imprezy integracyjne, biesiady oraz spotkania imieninowe, urodzinowe, jak również wycieczki, wyjścia oraz spotkania tematyczne. Interesującym wydarzeniem są spotkania organizowane w ramach integracji międzypokoleniowej z dziećmi z placówek wsparcia dziennego oraz seniorami z klubów seniora, które prowadzą do wymiany doświadczeń oraz przeżyć społecznych.

#### **4.14. Dzienny Dom Senior+**

Dzienny Dom Senior + funkcjonuje od 31 marca 2025 roku zgodnie z Uchwałą Nr XVII/189/2025 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” w Prudniku oraz Regulaminem Dziennego Domu Senior+ w Prudniku wprowadzonym Zarządzeniem nr 3/2025 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku z dnia 3 lutego 2025r. Działalność swoją prowadził w roku 2025 na podstawie Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, ustanowiony uchwałą nr 191 Rady Ministrów z 21 grudnia 2020 r., wspiera jednostki samorządu w tworzeniu i funkcjonowaniu Dziennych Domów i Klubów „Senior+”.

Dzienny Dom Senior+ obejmuje swoją działalnością 24 seniorów w wieku 60 lat i więcej nieczynnych zawodowo. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 6<sup>30</sup> do 15<sup>30</sup>. Celem głównym Dziennego Domu Senior+ w Prudniku jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów. Prowadzone zajęcia w Dziennym Domu mają na celu: poprawę stanu psychofizycznego uczestników, zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności i integracji seniorów, zapewnienie wsparcia i stworzenie warunków do samopomocy i aktywności seniorów jako liderów społeczności lokalnej, rozwój systemu pomocy środowiskowej dla seniorów.

## **5. Analiza SWOT**

Praca z rodziną jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia się na otrzymywane wsparcie, chęci wprowadzenia w swoim życiu zmian. Problemy rodzin mają często wielowymiarowy charakter i ich rozwiązywanie wymaga dużej znajomości problemu i zintegrowanej współpracy instytucjonalnej. Przeprowadzenie diagnozy środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych oraz dokonanie analizy dotychczas podejmowanych działań, pozwoliło na sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony systemu wspierania rodzin w gminie oraz pozwala na dokonanie oceny zagrożeń jak i szans, które mają znaczący wpływ na całość podejmowanych działań w zakresie wspierania rodziny.

| MOCNE STRONY  | SŁABE STRONY   |
|---|--|
| Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych   | Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć klientów do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie   |
| Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik   | Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego  |
| Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  | Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły/nauczyciela  |
| Baza instytucji wspierających rodzinę (OPS, PCPR, POLICJA, SĄD, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, świetlice szkolne, ośrodki wsparcia, placówki wsparcia dziennego) | Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów, brak świetlicy socjoterapeutycznej |
| Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych  | Ujemny przyrost naturalny  |
| Zatrudnienie asystenta rodziny celem wsparcia rodziny przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych   | Niski poziom świadomego rodzicielstwa u części rodzin  |
| Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny  |  |
| Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży  |  |
| Bogata oferta zajęć dla dzieci i młodzieży, oferowana przez POK w Prudniku oraz placówki oświatowe w formie zajęć pozalekcyjnych  |  |
| Rozwinięta infrastruktura oświatowa Gminy, w tym szkoły i przedszkola   |  |
| Dobra sytuacja ekonomiczna większości rodzin  |  |
| <b>SZANSE</b>   | <b>ZAGROŻENIA</b>  |

|   |   |
|---|---|
| Edukacja rodziców   | Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów |
| Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę    | Zanik więzi i tradycji rodzinnych „pęd życia”   |
| Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej         | Wzrost kosztów utrzymania rodzin  |
| Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym         | Postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne                     |
| Aktywizacja społeczna mieszkańców, rozwój fizyczny i sportowy         | Poczucie braku bezpieczeństwa (szczególnie związane z konfliktami zbrojnymi)  |
| Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży                     | Spowolnienie gospodarcze związane z konfliktami zbrojnymi   |
| Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin |   |

## 6. Cel programu

### Cel główny:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz wzmacniania rodziny.

### Cele szczegółowe:

1. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dla rodzin z dziećmi.
4. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.
5. Podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

**Cel szczegółowy 1:****Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**

| Lp. | Zadania   | Realizatorzy  | Wskaźniki realizacji zadań  | Przewidywane efekty  |
|-----|---|---|---|--|
| 1.  | Zapewnienie opieki dzieciom poniżej 7 roku życia  | Urząd Miejski w Prudniku  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Liczba miejsc w przedszkolach</li><li>• Liczba miejsc w żłobkach</li></ul>                            | <ul style="list-style-type: none"><li>• Zapewnienie możliwości powrotu rodzicom na rynku pracy</li><li>• Wzrost liczby zaopiekowanych dzieci</li></ul> |
| 2.  | Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych   | Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik   | Ilość zrealizowanych programów  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży</li><li>• Poprawa stylu życia dzieci i młodzieży</li></ul>              |
| 3.  | Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych) | <ul style="list-style-type: none"><li>• Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik</li><li>• Prudnicki Ośrodek Kultury</li><li>• Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prudniku.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ilość zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży</li></ul>  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Nabycie umiejętności spędzania czasu wolnego</li></ul>   |
| 4.  | Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Prudnicki Ośrodek Kultury</li><li>• Urząd Miejski w Prudniku</li><li>• Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik</li></ul>  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Liczba zorganizowanych form wypoczynku</li><li>• Liczba dzieci korzystających z wypoczynku.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Stwarzanie warunków do aktywnego wypoczynku</li></ul>  |
| 5.  | Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych.                                | <ul style="list-style-type: none"><li>• Urząd Miejski w Prudniku</li><li>• Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik</li><li>• Prudnicki Ośrodek Kultury</li></ul>  | Liczba zorganizowanych przedsięwzięć  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Integracja rodzin,</li><li>• Wzmacnianie więzi rodzinnych</li><li>• Poprawa stylu życia</li></ul>              |

**Cel szczegółowy 2:****Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.**

| <b>Lp.</b> | <b>Zadania</b>   | <b>Realizatorzy</b>   | <b>Wskaźniki realizacji zadań</b>   | <b>Przewidywane efekty</b>   |
|------------|--|---|---|--|
| 1.         | Świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin  | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Ilość rodzin objętych pracą socjalną  | Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych poprzez wczesne reagowanie   |
| 2.         | Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny  | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Ilość rodzin objętych asystenturą   | Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych poprzez wczesne reagowanie   |
| 3.         | Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc   | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku</li><li>• Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik</li><li>• Policja</li></ul>  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Liczba rodzin objętych monitorowaniem przez OPS</li><li>• Liczba wpływających niebieskich kart</li></ul>    | Szybkie reagowanie na pojawiające się problemy w rodzinach   |
| 4.         | Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku</li><li>• Zespół Interdyscyplinarny (grupy diagnostyczne) w Gminie Prudnik</li><li>• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku</li><li>• Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Prudniku</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Ilość osób, które skorzystały z terapii</li><li>• Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Poprawa funkcjonowania rodzin</li><li>• Zapewnienie warunków do rozwoju dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej</li></ul> |
| 5.         | Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej  | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej   | Zapewnienie warunków do rozwoju dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej   |

**Cel szczegółowy 3:****Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi**

| Lp. | Zadania  | Realizatorzy  | Wskaźniki realizacji zadań  | Przewidywane efekty   |
|-----|--|---|---|---|
| 1.  | Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej                          | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Liczba rodzin objętych pomocą społeczną</li> <li>Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych</li> </ul> | Poprawa jakości życia rodzin  |
| 2.  | Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Liczba dzieci korzystających z bezpłatnych posiłków   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Zmniejszenie problemu niedożywienia dzieci</li> <li>Wdrożenie prawidłowych nawyków żywieniowych</li> </ul> |
| 3.  | Zapewnienie pomocy materialnej dla uczniów (stypendia szkolne)   | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Liczba rodzin objętych wsparciem  | Poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia   |
| 4.  | Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników socjalnych                 | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku  | Liczba rodzin objętych wsparciem  | Poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia   |
| 5.  | Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.                                | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku <ul style="list-style-type: none"> <li>Placówki opieki zdrowotnej z terenu Gminy Prudnik</li> <li>Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik</li> </ul> | Liczba dzieci i rodzin objętych monitorowaniem.   | Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych poprzez wczesne reagowanie  |

**Cel szczegółowy 4:****Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym**

| Lp. | Zadania  | Realizatorzy                         | Wskaźniki realizacji zadań  | Przewidywane efekty  |
|-----|--|--------------------------------------|---|--|
| 1.  | Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczone przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ilość rodzin objętych asystenturą</li> <li>Ilość rodzin objętych pracą socjalną</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej</li> <li>Ułatwienie dostępu do różnorodnych form wsparcia i pomocy</li> </ul> |

|    |   |                                      |  |   |
|----|---|--------------------------------------|--|---|
| 2. | Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | Ilość rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wys. 4000 zł | Częściowa poprawa sytuacji materialnej  |
| 3. | Objęcie wsparciem usług asystenckich                              | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | Ilość rodzin objętych wsparciem  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej</li> <li>• Ułatwienie dostępu do różnorodnych form wsparcia i pomocy</li> <li>• Udzielenie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie</li> </ul> |
| 4. | Objęcie wsparciem usług opiekuńczych                              | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | Ilość rodzin objętych wsparciem  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej</li> <li>• Ułatwienie dostępu do różnorodnych form wsparcia i pomocy</li> <li>• Udzielenie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie</li> </ul> |

#### **Cel szczegółowy 5:**

#### **Podnoszenie standardów pracy instytucji pomocowych**

| <b>Lp.</b> | <b>Zadania</b>  | <b>Realizatorzy</b>                  | <b>Wskaźniki realizacji zadań</b>  | <b>Przewidywane efekty</b>  |
|------------|---|--------------------------------------|--|---|
| 1.         | Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników zajmujących się pomocą rodzinie poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych  | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | Liczba przeszkolonych pracowników  | Wzrost kompetencji osób bezpośrednio zaangażowanych w pracę z rodzinami |
| 2.         | Budowanie oraz koordynowanie współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami zajmującymi się pracą z rodziną, dążeniem do interdyscyplinarnych działań skierowanych do rodzin będących w kryzysie | Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostycznych</li> <li>• Liczba instytucji zaangażowanych w prace na rzecz dzieci i rodzin</li> </ul> | Udzielenie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie                       |

## **7. Zasoby i partnerzy w realizacji programu**

Założenia Programu w Gminie Prudnik powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywające trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się, bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną. Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku realizujący go przy współpracy z:

### **1. Podmiotami publicznymi:**

- Urząd Miejski w Prudniku,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Prudnik,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Komenda Powiatowa Policji w Prudniku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prudniku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik,
- Zespół kuratorski (kuratorzy społeczni i zawodowi),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Prudniku,
- Sąd Rejonowy w Prudniku

### **2. Podmiotami niepublicznymi:**

- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe z terenu Gminy Prudnik,
- Lokalne media

## **8. Źródła finansowania**

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Prudnik, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych oraz funduszy unijnych.

## **9. Monitoring i ewaluacja programu**

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Prudnik będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynator programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

## 10. Podsumowanie

Celem Gminnego Programu Wsparcia Rodziny na lata 2026-2028 jest zapobieganie negatywnym zjawiskom dotyczącym rodziny. Działając zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć” należy promować działania profilaktyczne, które są ukierunkowane na wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo. Wskazane propozycje zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i wspierające. By zrealizować zaplanowane działania konieczna jest ścisła, systematyczna współpraca wszystkich instytucji. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dzieci.

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2026–2028 na terenie Gminy Prudnik. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych. Program zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami.

Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędne jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, jak również powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków. Należy także podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra zarówno dziecka, jak i rodziny. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały w środowisku oraz wykorzystywały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności. Odpowiednie podejście stworzy możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców Gminy Prudnik .